

Ojanen

11.4.2017

65/10/2017

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta

Kuuleminen 19.4.2017

Hallituksen esitys 15/2017 vp eduskunnalle maakuntien perustamista ja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen uudistusta koskevaksi lainsäädännöksi sekä Euroopan paikallisen itsehallinnon peruskirjan 12 ja 13 artiklan mukaisen ilmoituksen antamiseksi

Uudistuksessa noin 215 000 palkansaajaa vaihtaa työnantajaa, joista noin 210 000 siirtyy kunta-alalta maakuntiin. KT on osallistunut henkilöstömääräyksiä koskevaan valmisteluun ns. kolmikantaisissa valmisteluryhmissä sekä KT-lakia uudistavassa työryhmässä.

Liikkeen luovutuksen automaatio

Ehdotukseen ns. voimaannapolaista on valmisteltu muun muassa liikkeen luovutukseen liittyvät säädökset. KT Kuntatyöntantajat katsoo, että historiallinen yli 215 000 palkansaajan siirto kunta- ja valtiosektorilta maakuntiin tulee tehdä yhteneväisin perustein - oli kyse sitten sosiaali- ja terveydenhuollon, pelastustoimen kuten myös esim. maakuntien liittojen siirtävästä henkilökunnasta. Valittu mekanismi, liikkeen luovutus, on kannatettava, koska järjestämis- ja tuottamisvastuu siirtyy ko. yksiköistä maakunnille ja yksiköt lakkaavat toimimasta.

Liikkeen luovutuksen periaatetta tulee noudattaa riippumatta siitä, missä järjestyksessä yksiköitä perustetaan. Selvää tulisi olla, että jos esim. sote-tuotantoyhtiöitä perustetaan *ennen* vuotta 2019, liikkeen luovutus koskee myös näitä siirtoja. Kyse on sote- ja maakunta-uudistuksen johdosta tehdystä siirrosta.

Myös mikäli valtakunnallisen palvelukeskuksen (osakeyhtiö) alaisen maakunnallisen tytäryhtiön tai maakunnan ja kuntien yhdessä omistamaan yhtiö (osa-omistus) siirretään henkilökuntaa, selvyiden vuoksi nämäkin tulee siirtymävaiheessa katsoa automaattisiksi liikkeen luovutuksiksi.

Palkkojen yhteensovittaminen

KT on valmistelun kuluessa esittänyt mallin, jolla palkkauksen yhteensovittamista koskeva palkkakulujen kasvu voitaisiin pitää aisoissa. KT:n malli perustuu siihen, että siirtyvän henkilöstön tehtävän vaativuutta koskeva palkanosa yhteen sovitetaan vaativuusryhmittäin ns. mediaanipalkkatason mukaan. Ylimenevä osa on siirtyvälle henkilöstölle siirtymäkauden lisää, niin kauan kuin tehtävä maakunnassa pysyy samana. Kenenkään palkkaa ei näin ollen maakuntauudistuksesta johtuen laskettaisi mutta yhteensovittaminen (harmonisointi) tapahtuisi eniten käytössä olevaan palkan tasolle vaativuusryhmittäin.

Yhteensovittamista koskevia vaihtoehtoja käsitellään paraikaa ministeriöiden ja työmarkkinaosapuolten yhteisessä palkkojen yhteensovittamista koskevassa ryhmässä, joka sai vastikään jatkoaikaa 31.5.2017 saakka. KT pitää edelleen tärkeänä, että yhteensovittamista koskeva kokonaisuus ratkaistaisiin voimaannapolakiin tulevalla erillismääräyksellä. Tähän esitykseen määräystä ei sisälly.

lausunto17065so-tyoelama-ja-tasa-arvovaliokunta.docx

Henkilöstölainsäädäntö maakunnissa

Hallituksen esityksen mukaan perustettavien maakuntien henkilöstöön ehdotetaan sovellettavaksi kuntasektorin työ- ja virkasuhdelainsäädäntöä, joka muuttuu koskemaan myös maakuntia. Muun muassa yhteistoiminnan ja viranhaltijan palvelussuhteen ehtojen osalta säätelyn taso pysyy siis samana. KT Kuntatyönantajat kannattaa ehdotuksia.

Keva

Maakuntien eläkevakuuttajaksi ehdotetaan Kuntien eläkevakuutusta Kevaa. Konsernin yritykset sekä palvelukeskukset voivat vakuuttaa Kevassa. KT Kuntatyönantajat kannattaa ehdotusta.

Kevan asemaa arvioidaan keväällä 2017 alkavassa kolmikantaisessa työryhmässä, jossa KT on edustettuna.

Väliaikaisen valmistelutoimielimen asema ja rahoitus

KT, samoin kuin Kuntaliittokin, katsoo että väliaikaisen toimielimen asemaa ja päätöksentekoa tulee selkeyttää ja toimintaan on varattava riittävä rahoitus. Kunnille selvitystyöstä aiheutuvat kustannukset tulee korvata.

Laki kuntien ja maakuntien edunvalvonnan järjestämisestä

Hallituksen 5.4.2016 linjauksen mukaan KT on jatkossa kuntien ja kuntayhtymien lisäksi myös maakuntatyönantajien edunvalvoja. Lisäksi kunta- ja maakuntakonsernin osakeyhtiöt voivat valita työnantajajärjestökseen Kunta- ja maakuntatyönantajat KT:n. Hallituksen esitys vastaa asian valmistelua.

KT katsoo kuitenkin, että siirtymäsäännöksiä tulisi täydentää.

16 § Siirtymäsäännökset

Pykälän 2 momentin mukaan siirtymävaiheessa Kunta- ja maakuntatyönantajat KT:n päätösvaltaa käyttää kunnallisesta työmarkkinalaitoksesta annetun lain (254/93) 2 §:ssä tarkoitettu valtuuskunta. Valtuuskunnan toimikausi jatkuu siihen saakka, kun Kunta- ja maakuntatyönantajat KT:n uudet jaostot on määrätty ja uusi hallitus valittu.

Lakiesityksen 6 §:n mukaan ja ottaen huomioon vuonna 2017 järjestettävät kuntavaalit, kuntajaosto asetettaisiin 1.1.2018 alkaen. Maakuntajaosto asetettaisiin, ottaen huomioon vuonna 2018 järjestettävät maakuntavaalit, 1.1.2019 alkaen. Siirtymäsäännöksen 1 momentin mukaan yritysjaosto valittaisiin viimeistään 31.5.2018 kokoontuvassa ensimmäisessä 6 §:n 7 momentissa tarkoitettussa edustajakokouksessa. Jaostojen toimikaudet alkaisivat edellä olevan perusteella merkittävästi eri aikoina.

Lakiesityksen 7 §:n mukaan jaostot valitsevat keskuudestaan hallituksen jäsenet.

Ottaen huomioon sen, että em. valtuuskunnan toimikausi joka tapauksessa jatkuu vuoden 2019 alkupuolelle eli siihen saakka kun hallitus on saatu valittua, olisi siir-

tymävaiheessa perusteltua säätää, että kaikkien jaostojen toimikausi alkaa samanaikaisesti 1.1.2019 lukien. Koska vaalit tämän jälkeen järjestettäisiin vuonna 2021, jäisi ensimmäisten jaostojen toimikausi 6 §:ssä säädettyä lyhyemmäksi. Lakipakettiin sisältyvän vaalilain muuttamista koskevan esityksen mukaan maakunta- ja kuntavaalit järjestettäisiin samanaikaisesti vuodesta 2021 lukien. Näin ollen tästä eteenpäin jaostojen toimikausien epäyhtenäisyys poistuisi.

On myös todettava, että ensimmäinen maakuntajaosto asetettaisiin esityksen mukaan 1.1.2019 lukien. Seuraavat maakuntavaalit järjestettäisiin vuonna 2021, joten näitä vaaleja seuraavan maakuntajaoston toimikausi alkaisi 1.1.2022. Ensimmäisen maakuntajaoston toimikausi jää näin ollen käytännössä kolmen vuoden mittaiseksi eli vastoin esityksen 6 §:ssä säädettyä pääsääntöä. Tämä seikka lienee syytä selvyyden vuoksi todeta siirtymäsäännöksessä.